

Válaszol az illetékes

Olaj vagy magyarázat?

Október 7-1 számunkban Magyarzárral nem lehet füteni, nem lehetne-e olajoztatásban? című írásunkra válasz érkezett az AFOR-tól. Tornyák Benő igazgató leveleiben írja: a vállalat szegedi öt töltőállomása közül kettő — a Dorozsmai úti és a Lenin körút 37. szám előtti — télen-nyáron egyaránt árul háztartási tüzelő olajat. A hideg beállta előtt, szeptember 16-án a Lenin körút 67. szám előtt levő töltőállomáson megkezdtek a tartály tisztítását, melyet 29-én be is fejeztek. Igaz, az egyik öt köbméteres tartály a nyomáspróba alatt kilyukadt, de a másik tartályból a kiszolgálást folyamatosan megoldották addig is, amíg a hibát ki nem javították.

A tüzelőolaj-ellátás jobba tételére megállapodást kötöttek a földművelésügyi miniszterrel és az Új Élet Tsz-szel is. A házhoz szállításban a 10-es AKÖV és az Univerzál Ktisz dolgozik. Emellett még tíz MOBIL meklor eladóhelyet létesítenek Szegeden, amelyek előreláthatóan november 30-ra működni fognak. Ezért úgy intézkedtek, hogy a Lenin körúton levő kétoszlopos, kis tartályterrel rendelkező töltőállomás nem szolgálhat ki hordós vevőket. Levelet végül a következővel fejezi be: „Mindent igyekezettel azon leszünk, hogy a lakosság igényeit maximálisan kielégítsük.”

Kivételes képességű zongoravirtuóz látogatott Szegedre. A Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskola hangversenytermében emlékeztetett a sikeres, grandiózus hangversenyen valósgal lázba hozta hallgatóságát, elsősorban egy sorozat Liszt-mű magával ragadó, zenekarszerű dinamikájával

A szovjet kultúra napjai Lazarij Berman zongoraestje

és pazar színskálájával. Ez a technikai tökélyű előadás mindig markáns mondanivalóval párosul nála. Ugy érezzük, a XIX. századi muzsika Liszt-Paganini korszakában, ebben a szónokias, ábrázoló stílusban és elbeszélő hangjával forrt össze a művész játékmódja, amelyhez hasonló alig találunk a mai koncertpódiumon.

Műsorát a klasszikus Händel Chaconne nyitotta meg. A variációsorozatban sem emelkedik a kamarazenei magasabb zenekari régiókba ez a puritán muzsika, amelyet a művész tolmácsolásában kissé túlméretezettek találtak. Schumann g-moll (Op. 22.) szonátája már közelebb fekszik énjének, amely a romantika felszabadult, kötetlenebb világában kutat a szikrázó fényhatások után. A gazdag költői tartalomtól a két szelész tételben kaptuk a legteljesebb képet. A lírát, amely a lassú tétel ékessége, a II. tételben villantotta fel a kiváló előadó billentéskultúrájával.

Meglepetés volt Prokofjev Romeo és Julia zenéjének nem egy groteszk fintora, a harmonizálás ötletessége, ahogy Berman klasszikus szférákba emelte, a stílus diktálta a magától értetődő, póztalan kifejezőmódot.

Szünet után Liszt Ferenc Furenailles című gyászzenéje volt a nagy kontraszt Prokofjev neoklasszikájával szemben. Csak a nagyzenekar lebeghetett a művész előtt, amely ihletet, ritmust és dinamikát adott a grandiózus előadásnak. Két zseniális Liszt-átirat következett: az Ave Maria, amely szinte a hárfa figurációjának puha hangzásába öltöztette Schubert megkapó melódiaíveit. A hangverseny egyik felülmúlhatatlan produkciója volt a Schubert-Goethe-i ballada. A rémkirály lázas száguldása Liszt legigényesebb átültetésében. Befejezőül a ritkán játszott Dante-sonátát mutatta tehetőseknél a Liszt virtuozitás poétikus értelmű tolmácsolásával Lazarij Berman igaz profilitát.

Szünnel nem akaró tapsviharral köszöntötte a hallgatóság, s a művész még győzte ráadásokkal.

Szatmári Géza

Napirenden:

Az iskolai osztályozás

Az oktatási reform nyomán a diákok osztályozását illetően is előtérbe kerül a korszerűsítés, az igazságosság, a realitásnak jobban megfelelő módszerek keresése és meghonosítása. Ennek főbb elveiről kértük a tájékoztatást a Művelődésügyi Minisztérium közoktatási főosztályán:

— Az értékelés, az osztályozás, végső fokon a tudás ellenőrzése terén annak a jó gyakorlatnak az általánosítását tartanánk célszerűnek, amely szerint az érdemjegyeket a tantervi követelmények teljesítésének sokoldalú és folyamatos ellenőrzésére és nem a mechanikus átlagszámításra alapozzák a pedagógusok. A tapasztalatok azonban azt bizonyítják, hogy gyakran az osztályozás mechanikussá, gépiessé válik, különösen, ha nagyon sok tanuló van egy osztályban.

— Alapvető jelentőségűnek tartjuk, hogy a tanulók ismereteinek, ellenőrzése, produktumaik értékelése, tehát az osztályozás ne szűküljön le csupán az érdemjegyek meg-

SZEGEDI MUNKÁSELET

1. A géptől a főmérnöki asztalig? Terveid-ideben nagy a távolság. Tehetség, szorgalom, kitartás, sok-sok energia latbavetése kell, hogy vezető pozícióba emelkedjék az egyszerű munkás.

Milyen természetesen hangzik ez manapság. Pedig ha visszaforgatjuk az idő kerekét, láthatjuk: miként lett — ugyanilyen természetességgel — vezetővé dolgozó. S az alkori vezetőgárda legjobbjai, a szorgalmas, tehetségesek ma is helytállnak a fontos irányító posztokon. S nem lenne teljes a kép, amit a szegedi munkáséletéről adunk, ha példájukat nem idéznénk.

Egyik közülük: a szabó Szabó Sándor, a debreceni ruhagyár gépészből főmérnöké lett munkás története.

Ha némelyek karriernek neveznék ezt a felívelést, én óvakodom a szótól: inkább a történelem, a forradalom igazságtévesztéséhez sorolnám.

2. Szabó Sándor, a Szegedi Ruhagyár főmérnöke magas, vállas, markáns arcú férfi. Nagyszülei még urasági cselédek voltak, édesapja is csak a katonaságnál tanulta ki a szabóságot. De — képletesen szólva — a szegények sorsáról is méretet vett, vörös krétával rajzolta, milyennek is kellene lenni. Így történt, hogy 1919-ben vöröskatonaként részt vett a felvidéki harpokban. Sándor, egyetlen fiú a családban, már gyerekkorától segédkezett a kis falusi műhelyben. Tudásvágyára jellemző, hogy hat elemje mellé később magánúton a négy polgárit is elvégezte. Mint szabósegéd vonult be 1943-ban katonai szolgálatra, egy ideig a szabóműhelyben dolgozott.

Gondolatai messze járnak a múltban. Homlokán kissé megemelkedik a három mélyre vésődött ránc.

1945 február vége: kalandos átszökés a felszabadított szovjet csapatokhoz. Később egy hadifogollyszáraz parancsnoka, egy szovjet ruhagyárban dolgoznak, ahol alaposan kitanulja a szabászatot. Viszonylag hamar, s új eszmei horizontokat fölfedezve térhet haza, a béke és munka új lehetőségei köze a szabad Magyarországra.

1948-ban egy debreceni magánüzemben dolgozik. De társadalmi munkás is, már ennek az évek az őszén szakszervezeti titkár a textílesek városi szervezetében. És ott van az állami ruhagyár bölcsőjénél; 1949-ben megalaktják a Debreceni Ruhagyárat.

— Mindent menet közben kellett kitanulni — emlékezik vissza. Eredményesen elvégezte a fél éves SZOT-iskolát. S még hány és hány iskolát ezenkívül! A ruhagyári művezetőképzőtől szakszervezeti tanfolyamokon át a politikai gazdaságtanig. Mert tanulva — már tanított is, Vizsgálhoz már az is hozzátartozott, hogy tehetséges, okos munkásfiatalkat segítsen útrakelni a nagy célok felé. S hogy a műszakiakat mozgósítsa; utóbb már mint a Textilipari Műszaki Tudományos Egyesület debreceni vezető titkára.

„A mindenséggel mérd magad” gondolatot ébreszt ez a nagy akaratú tevékenység. Sztahanovista. „Szabó Sándor gépész a szocialista munkaverseny legjobb dolgozója” — olvassom az 1950-es keltezésű oklevélen. De 1952-től 54-ig már műszaki igazgatóhelyettes. És már 1951-től párttag — a megyei pártbizottság aktivistája.

3. — Tele volt a kezem pártmunkával — mondja most —, de szakmálgaz is tanulni, tanulni és tanulni kell. Következett a ruhagyári technikum, ezt 1957 végére fejeztem be. Már szegedieként.

1955. március 1. a mérnök: ekkor nevezik ki a Szegedi Ruhagyár főmérnökének. Ma is ezt a funkciót tölti be. S ma is olyan sokoldalúan, ugyanazzal a kommunista hittel tevékenykedik — mint főmérnök, mint a megyei pártbizottság tagja, mint a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának tagja.

— Ha visszatekintek, úgy látom, erőmhöz, tudásomhoz mérten megtertem, amit kellett — mondja pályájáról. Ehhez hozzátehetjük: a lehet is nagy parancs volt számára, a „nem elég” vitte előre megállás nélkül új meg új területekre. — Sohasem voltam megelégedve azzal, amit elértem — vallja erről.

Egy munkás-, tartalmas

életéről hosszasan lehetne írni. Jó lenne például idézni a Szocialista Munkáért Erdemérem, s a Munkás-Paraszti Hatalomért Erdemérem történetét. Jó lenne ide írni mindazt, amit példaképeiről, tanítómestereiről mondott beszélgetésünk során. Elmondani azt, hogy a Kiváló Újtó jelvény arany fokozatának birtokosa, hogy több olyan szerkezet alkotója, társalkotója, amely a Szovjetunióban, az NDK-ban, Csehszlovákiában is jegyzett találmány. De izgalmas és tanulságos a jelen is. Például az, hogyan vélekedik a vezető szerepéről egy munkásból lett kommunista főmérnök.

— A vezetés ma már tudományág, ennek kell tükröződnie a vezetői munkában is. A hozzáértés, a szakmai tudás állandó gyarapítása mellett a politikai szilárdságot tartom a legfontosabbra: a vezetőnek látnia kell, mi a munkásosztály érdeke. De egy-egy dolgozóval találkozáva, beszélgetve azt is szem előtt kell tartania, hogy annak a munkásnak vagy munkásnőnek az adottságai is nagyon fontos. Aki odafigyel, mit mondanak az emberek, igen jó segítséget kaphat nagy hatású döntésekhez is, mert a maguk szakterületén általában helyesen látják a tennivalókat.

— Ma, mikor a technika rohamléptekkel fejlődik, a vezetőnek sem szabad lépésnyire sem lemaradni — mondja. S meg is valósítja ezt. Az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen államvizgatót német nyelvből. Eredetiben olvasni a nagyrészt németül publikált szakirodalmat — ez volt a cél. Ebből is, de külföldi útból is sok hasznos információt szerzett a ruhagyári műszaki fejlesztéséhez.

— Hogyan lehet manapság egyszerű munkásból vezető?

— Vagy 15 olyan munkásból lett műszaki van nálunk, a ruhagyárban, akiket az utóbbi években emeltünk ki. Itt van Olajos János példája. Ő fizikai dolgozóból lett termelési osztályvezető.

Mostanában ösztöndíjat is kaphat a szalaggepes, vagy műszerész, hogy iskolán, tanfolyamon — akár a Szovjetunióban is — kibontakoztathassa képességeit. A szervezett oktatás mellett állandó irányítást is kaphat a fiatalok az új ismeretek megszerzésére-alkalmazására is. A szakfolyóiratok, a 2000 kötetes szakkönyvtár ugyancsak ezt segíti.

Munka és tanulás szakadatlanul — mert az eredményeket nem adják ingyen. Ezt példázza Szabó Sándor életpályájának íve. De azt is mutatja, hogy érdemes, tanítható, biztatja a munkásfiatalkat, a műszaki ifjúgárdát: a lehetőségeket állhatatosan ostromolni, a feladatokat megoldására nagy energiákat bevetni — „csak” ennyi a siker titka.

De ez a csak ennyi — mindezt jelent.

Simai Mihály

Befejeződtek az egyetemi és főiskolai napok

Az elmúlt szombaton — október 24-én — kezdődött IV. Szegedi Egyetemi és Főiskolai Napok eseménysorozata tegnap, pénteken véget ért.

Az egy héten át tartott bemutatók, tanácskozások és találkozók során tovább mélyült az ország más városaiiban, illetve Szegeden tanuló egyetemisták és főiskolások barátsága, újabb lehetőségek nyíltak az együttműködésre.

Különösen jól sikerült az 1970. évi egyetemi és főiskolai színművészeti fesztivál aranyérem csoportjainak bemutatója, amelynek során a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem, a Szombathelyi Tanítóképző Intézet, a József Attila Tudományegyetem és a Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskola együttese mutatta be műsorát. A JATE Egyetemi Színpada az országos sikert

kiváltott Dery-darab — Az óriáscecsemő — előadásával aratott újabb nagy sikert.

Az egyetemi és főiskolai napok alkalmat adtak a JATE és a Szegedi Orvostudományi Egyetem néptánc csoportjainak bemutatóira éppúgy, mint a szegedi egyetemisták és főiskolások képzőművészeti, illetve fotóművészeti alkotásainak kiállítására. Ez utóbbi a Dugonics téri aulában volt látható, ahova sok érdeklődő látogatott el.

A IV. Szegedi Egyetemi és Főiskolai Napok záró ünnepségét tegnap, pénteken délelőtt az Auditorium Maximumban tartották, ahol számos díjat adtak át a legjobban szerepelt együtteseknek, kiállítóknak, valamint azoknak a sportolónak, akik a legjobb eredményt érték el a vetélkedőkön.

Tudományegyetemi KISZ-bizottságok tanácskozása

A József Attila Tudományegyetem KISZ-bizottságának rendezésében tegnap, pénteken délután országos tanácskozás kezdődött Szegeden, a tudományegyetemi KISZ-bizottságok együttműködéséről.

A Dugonics téri egyetemi épületben megnyitott — és ma, szombaton véget érő — vita részvevői arról szölkáltak, hogy a tudományegyetemi rendszeresebb tartalmasabb tenni az egyetemi és főiskolai bizottságok közös tevékenységét. Különösen az azonos profilú intézmények kapcsolatszövésére nyílik meg sok lehetőség.

Az együttműködés főbb formái közül az információcsere bizonyulhat hatásosnak, valamint a találkozók, munkaértekezletek szervezése.

A kétnapos tanácskozással mind a vendéglátó szegedi

egyetem, mind pedig a vendégül meghívott budapesti, pécsi és debreceni egyetemek részletes és alapos javaslatot készítettek elő, amelyek pontjai közül számos gyorsan és hatásosan megvalósítható.

Tegnap, pénteken többek között a KISZ-szervezetek eszmei-politikai nevelőmunkáját tárgyalták — a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem ifjúsági vezetőinek előterjesztése alapján — a tanácskozás résztvevői; ma, szombaton pedig — a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen készült feljegyzésekből kiindulva — az évközi vezetőképzésről lesz szó. A Pécsi Tudományegyetem képviselői a KISZ-szervezetek nemzetközi kapcsolatát ismertették.

A tanácskozás ma, a délutáni órákban zárul.

Rekordtermés a Szovjetunióban

Az ország történelmének legnagyobb termését takarítják be a szovjet búzamezőkön. Igazuk lett azoknak, akik a tavalyi több mint 165 millió tonnás rekord gabonatermést nem tekintették valamiféle áttörhetetlen „plafonnak”. A helyszínről érkezett jelentésekből kitűnik, hogy a szeptember 10-ig tartó idején is megnehezítette a mezőgazdasági munkák elvégzését. A sorozatos nehézségek ellenére a Volgavidék is „új csúcsot állított be”: 20 millió tonna gabonát takarítottak be, többet mint bármikor.

Különlegesen jó termést ígér a „fehér arany” vagyis a gyapot, továbbá a rizs is.